3 (Sem-5/CBCS) PHI RG/GE

2023

PHILOSOPHY

(Regular Generic/Generic Elective)

Paper: PHI RG/GE-5016

(Indian Yogic Tradition)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following as directed:

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া:

(a) Who was the traditional founder of Yoga system?

যোগ সম্প্ৰদায়ৰ পৰম্পৰাগত প্ৰৱৰ্তক কোন?

(b) The term 'Yoga' is derived from which language?

'যোগ' শব্দটো কি ভাষাৰ পৰা নিঃসৃত হৈছে?

24A/280

(Turn Over)

- (c) What is the meaning of 'Prāṇāyāma'? 'প্রাণায়াম'ৰ অর্থ কি?
- (d) "Patañjala Yoga is also known as Rājayoga."
  Is it true?
  "পতঞ্জল যোগক ৰাজযোগ বুলিও জনা যায়।" কথাষাৰ
  সত্যনে ?
- (e) Yogasūtra is divided into _____ parts.

  (Fill in the blank)

  'যোগসূত্ৰ'ক _____ ভাগত ভাগ কৰা হৈছে।

  (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
- (f) Is Citta conscious?
  চিত্ত চেতন হয়নে ?
  - (g) Name the famous work of Sri Aurobindo.
     শ্রী অববিন্দর বিখ্যাত গ্রন্থখনর নাম লিখা।
  - (h) What is the Second Noble Truth of Buddhism?
    বৌদ্ধ দর্শনৰ দ্বিতীয় আর্যসত্যটো কি ?

(i)	is the final step of Aştānga Yoga.
	(Fill in the blank)
	হ'ল অষ্টাংগ যোগৰ চূড়ান্ত স্তৰ।
	(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (j) "Sarvam dukham." Who said this? "সৰ্বং দুঃখম।" উক্তিটো কাৰ ?
- Answer the following questions in brief: 2×5=10
   তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া:
  - (a) What are the four parts of Yogasūtra?

    'যোগসূত্ৰ'ৰ চাৰিটা পাদ কি কি?
  - (b) Samādhi is of two kinds. What are they? সমাধি দৃই প্রকাবৰ। কি কি ?
  - (c) What is Rājayoga?
    ৰাজযোগ মানে কি ?
  - (d) What is Cittavṛtti? চিত্তবৃত্তি কি?

(e) Name any two philosophical schools of Buddhism.

বৌদ্ধ দর্শনৰ যি কোনো দুটা দার্শনিক সম্প্রদায়ৰ নাম উল্লেখ কবা।

3. Answer any four questions from the following:

 $5 \times 4 = 20$

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা:

- (a) What is 'Yoga'? Write in brief.'যোগ' মানে কি? চমুকৈ লিখা।
- (b) "The aim of Bhaktiyoga is spiritual realisation." Discuss after Vivekananda's concept of Yoga.

''ভক্তিযোগৰ উদ্দেশ্য হ'ল আধ্যাত্মিক উপলব্ধি।'' বিবেকানন্দৰ যোগৰ আধাৰত আলোচনা কৰা।

(c) What is Kleśa? What are the five kinds of Kleśa?

ক্লেশ কি ? পাঁচ প্ৰকাৰৰ ক্লেশ কি কি ?

- (d) Write a short note on Samādhi.
  সমাধিৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।
- (e) Find out the significance of 'Om' (AUM).
  'ওম'ৰ তাৎপৰ্য নিৰূপণ কৰা।
- (f) What is Hathayoga? Write in brief.
  হঠযোগ কি ? চমুকৈ লিখা।
- 4. Answer any four of the following questions : 10×4=40 তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ বি কোনো চাবিটাৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) Explain the importance of 'Yoga' with reference to Patañjali's Yogasūtra.
     পতঞ্জলিব 'যোগসূত্ৰ'ৰ আধাৰত 'যোগ'ৰ গুৰুত্ব সম্পর্কে ব্যাখ্যা কবা।
  - (b) What are the five levels of Cittabhūmi?
    Discuss.

    চিত্তভূমিৰ পাঁচটা পৰ্যায় কি কি ? আলোচনা কৰা।

(c) Mention the Eight-fold Path of Yoga. Describe them.

অষ্টাংগ যোগ কি কি উল্লেখ কৰি বৰ্ণনা কৰা।

(d) Who is Kevalin according to Jaina philosophy? How can Kevala-Jñāna be attained?

জৈন দৰ্শনৰ মতে 'কেৱলী' কোন ? কেৱল-জ্ঞান কিদৰে লাভ কৰিব পৰা যায় ?

(e) Explain the Fourth Noble Truth of Bauddha philosophy.

বৌদ্ধ দর্শনৰ চতুর্থ আর্যসত্যটো ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Mention the eight steps of Rājayoga. Write a note on Samādhi with reference to the steps of Rājayoga.

ৰাজযোগৰ আঠটা স্তৰ উল্লেখ কৰা। এই স্তবসমূহৰ আধাৰত সমাধিৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(g) Write an essay on Sri Aurobindo's concept of 'Yoga'.

শ্ৰী অৰবিন্দৰ 'যোগ'ৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে এখন ৰচনা লিখা।

(h) "All Yoga is in its nature a new birth." Discuss after Sri Aurobindo's concept of integral 'Yoga'.

''প্ৰকৃতিগতভাৱে সকলো প্ৰকাৰৰ যোগই এক নৱজন্ম।'' শ্ৰী অৰবিন্দৰ সৰ্বাংগীণ যোগৰ ধাৰণাৰ আধাৰত আলোচনা কৰা।

***